

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Alena M i f k o v á

Název práce: Život ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy
oči býv alých klientů.

Oponent práce: PhDr. Václav ŠKOP, CSc.

Téma a zaměření práce: Od vstupního seznámení s textem je třeba zdůraznit několik zásadních okolností, které výrazně ovlivňují kvalitu diplomové práce:

- výběr tématu přispívá k řešení aktuálního společensky diskutovaného tématu s těsnou vazbou na studovaný obor;
- potřebná „šíře záběru“ umožnila samostatně pracující diplomantce téma v potřebném rozsahu uspokojivě zpracovat;
- struktura textu splňuje nároky na odborné sdělení tím, že cíl práce je formulován konkrétně a stručně, jeho prezentace je shodná v Zadání, Anotaci i v Úvodu a jeho plnění je doloženo v Závěru;
- průzkumné šetření má stanovený výzkumný problém, který je v bezprostřední souvislosti s hlavní výzkumnou otázkou.

Teoretická část práce: V první kapitole je vhodně uvedena stručná charakteristika současného stavu sledované problematiky a teoretický background. Její hlubší teoretické zpracování s využitím výrazné citační opory převážně aktuálních literárních pramenů je náplní zbývajících 36 stran teoretické části. V dostatečné míře jsou dále uvedeny právní předpisy a typy ústavních zařízení se zřetelem k dětskému domovu se školou. Další část připomíná charakter klientů zařízení pro výkon ústavní výchovy, jejich osobnostní a sociální rozvoj z hlediska věku.

Tematicky významný je text čtvrté kapitoly, která zahrnuje příčiny vedoucí k umístění dospívající mládeže do zařízení pro výkon ústavní péče. Diplomantka zde úspěšně zvládla nároky na přehledné zpracování odborných zdrojů. Obdobně dobrou výpovědní hodnotu má i kapitola č. 5 zaměřená na hodnocení poruch chování a emocí u klientů ústavní výchovy. Rovněž bylo třeba hodnotit školská zařízení pro výkon ústavní výchovy se zřetelem ke specifickému místu a mezilidským vztahům.

Výzkumné šetření: autorka respektuje cíl práce a na jeho základě formuluje výzkumný problém a hlavní výzkumnou otázku, pro vlastní

šetření potom pět dílčích výzkumných otázek. Podrobně jsou zdůvodněny možnosti kvalitativního přístupu a jeho etika, řešil se i výběr participantů. Zásadním přínosem pro hodnotné výzkumné šetření byla volba metody zpracování získaných dat – interpretativní fenomenologická analýza, pro kterou je významné hledání vzájemných souvislostí mezi tématy na základě podrobné analýzy získaných polostrukturovaných rozhovorů. Tento přístup vyžadoval pečlivou práci diplomantky, avšak následně umožnil kvalifikovanou diskusi a průkazné výstupy. V rámci této metody jsou postupně u jednotlivých respondentů uvedeny následující výstupy:

- témata vystupující z rozhovorů a jejich rozdělení do skupin;
- myšlenková mapa rozhovoru a jeho grafické znázornění;
- analýza rozhovorů podle oblastí.

Stručné shrnutí výstupů práce je součástí kap. 8.7 a Závěru na str. 92.

Formální stránka: Vyjadřování autorky je srozumitelné, a i při značném počtu citačních odkazů je text diplomové práce uspořádaný a přehledný. Gramatické nedostatky nejsou, otázkou však zůstává, jak se má autorka zachovat k chybám v přejatém textu / str. 28, 49/.

Podněty k diskusi:

1. V závěrečné fázi jsou v kap. 8.7 celkově shrnuty postoje všech sledovaných respondentů. Diskutujte při obhajobě jejich přínos i s ohledem na názory některých autorů na ústavní péči v dětských domovech (např. Matoušek, Smyke, str.14).
2. Bylo by škoda alespoň závěry šetření nechat jen v rámci diplomové práce. Máte nějaké náměty k řešení?

Závěr: Přehledná diplomová práce je zpracována podle nároků na odborný text s pečlivě uspořádanou a citačně doloženou teoretickou částí. Realizované výzkumné šetření podpořilo plnění cíle práce a hypotéz.

V Hradci Králové 25. 3. 2016

PhDr. Václav Škop, CSc.